

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ МАКЕДОНИСТИКА И ОПШТА ЛИНГВИСТИКА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.1602-46/6 од 3.2.2016 година донесена на 91. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки, одржана на 3.2.2016 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научните области македонистика и општа лингвистика на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 15. 1. 2016 година.

Во предвидениот рок, на Конкурсот се пријави само еден кандидат, проф. д-р Виолета Николовска, вонреден професор на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатите, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Виолета Николовска е родена на 1 ноември 1966 година во Скопје. Основното и гимназиското образование ги завршила во родниот град. На Групата за македонски јазик и јужнословенски јазици (со полски јазик и литература како втор главен предмет) при Филолошкиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се запишала во учебната 1985/1986 година. Студиите ги завршила редовно, во учебната 1988/1989 година со општ успех 9,78, а по стручните предмети 9,88. Од страна на Ректоратот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ била прогласена за најдобар дипломиран студент на Филолошкиот факултет за учебната 1988/1989 година. Во текот на студирањето, од страна на Филолошкиот факултет, била испратена на Летната школа за полски јазик, литература и култура при Јагелонскиот универзитет во Краков, Република Полска. Во учебната 1989/1990 година се запишала на постдипломски студии од научната област *македонски јазик* на Филолошкиот факултет во Скопје. Испитите ги положила со успех 10. Како стипендист на Министерството за наука на Република Македонија, била вклучена, во периодот од 1. 12. 1992 до 30. 11. 1993 година, во работата на проектот „Интенцијално-синтаксички речник на македонските глаголи, при Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје. Сорботувала и на меѓународниот проект „Македонскиот јазик од 1945 до 1995 година“, под раководство на проф. Станислав Гајда од Универзитетот Ополе, Република Полска. Во ноември 1998 година магистрирала на тема „Современите теории за реченицата и македонската реченица“. Докторирала во јуни 2006 година на тема „Лексиката во делата на Ѓорѓи Пулевски“. Од април 1994 година, работи на Педагошкиот факултет во Штип (до 1995 година како Педагошка академија – виша школа, денес Факултет за образовни науки). Како претставник на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип учествува во два меѓународни проекти: ТЕМПУС проектот „Македонскиот јазик како странски (унапредување на предметните програми)“ / TEMPUS project: Macedonian as a Foreign Language Curriculum Upgrading 158638 – TEMPUS – 1 – 2009 – 1МК TEMPUS – JPCR и „Изработка на методологија за изучување на втор јазик“ (ОБСЕ, Биро за развој на образованието, Универзитети во РМ, преку Британски совет во РМ). Во рамките на ТЕМПУС проектот кандидатката проф. д-р Виолета Николовска учествувала во работната група за изработка на предметни програми за изучување на македонскиот јазик како странски. Во рамките на оваа работна група, изработени се работни верзии за програми за трите нивоа на познавање на странски јазик, според европската скала: А, Б и Ц ниво, а изработени се и програмите

по кои се изучува македонскиот јазик како странски на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Проф. д-р Виолета Николовска била вклучена и во наставата за основно А ниво на познавање на македонскиот јазик за странските студенти на Универзитетот „Гоце Делчев“. Во моментот е член на Комисијата за проверка на знаењето на странските студенти од подготвителната настава за македонски јазик за странци при Институтот за јазици на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Одлука бр. 0202 – 362 / 19 од 19.3.2015 година). Од работата на проектот „Изработка на методологија за изучување на втор јазик“ е отпечатен и „Прирачник за наставата по немајчин јазик – за наставниците во основното, средното и високото образование“ во кој кандидатката проф. д-р Виолета Николовска се јавува како еден од авторите. Од 2006 година проф. д-р Виолета Николовска е соработник на проектот „Толковен речник на македонскиот јазик“, кој до 2014 година се работеше во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје. Овој проект беше финансиран од две министерства: Министерството за култура на Република Македонија и Министерството за образование и наука на Република Македонија, и има особена национална вредност, со оглед на тоа што е работен по исклучително сериозна научна методологија, се базира на ексцерпиран јазичен материјал што опфаќа подолг временски пресек од употребата на македонскиот стандарден јазик и различни функционални стилови на стандардниот јазик. Поради исклучителната научна и национална вредност, овој проект во 2015 година ја доби државната награда „Гоце Делчев“.

Проф. д-р Виолета Николовска е активен учесник во развојот на Факултетот за образовни науки и на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Учествовала во изработката на елаборатот за постдипломски студии на Педагошкиот факултет, изработката на докторските студии за *Македонски јазик, литература и култура* на Филолошкиот факултет. Дала свој придонес и во изработувањето на предметните програми за предметите за кои изведува настава на прв, втор и трет циклус. Особено е заслужна за воведувањето на предметот „Култура на изразувањето“ кој беше избран за една генерација студенти на Филолошкиот факултет на прв циклус студии и за студентите на втор циклус на студии на Педагошкиот факултет (Училишна педагогија, Дидактика, Менаџмент во образованието и образовна политика, Предучилишно воспитание и образование). Автор е и на еден монографски труд „Култура на изразувањето“, кој беше дел од Националната програма на Министерството за култура на Република Македонија за 2012 година.

Проф. д-р Виолета Николовска е член на Наставно-научниот совет на докторски студии на Кампус 4 при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кој е конституиран на 24. 11. 2014 година. Била член на редакцискиот одбор за изработка на Монографијата за Факултетот за образовни науки од неговото основање до денес (Одлука бр. 2102 – 173/20 од 28. 5. 2013 година). Член е на работната група за изработка на елаборат за основање на детска градинка при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Кандидатката проф. д-р Виолета Николовска рецензирала научни трудови за списанието „Воспитание“ (кое го издава Факултетот за образовни науки), како и за Годишните зборници на Педагошкиот и Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Била претседател на рецензентска комисија за избор на насловен доцент од наставно-научната област Македонистика на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Одлука бр. 2403-14713 од 16. 10. 2013 година). За учебната 2015/16 година, за кандидатите кои се запишуваат на прв циклус на студии на Факултетот за образовни науки, за студиските програми Одделенска настава и Предучилишно воспитание, проф. д-р Виолета Николовска е член на Комисијата за проверка на психофизичките способности (Одлука бр. 1602-181/4 од 24. 6. 2015). Рецензент е на книгите „Древни книжевни текстови“ од д-р Виолета Мартиновска, објавена со финансиска поддршка од Министерството за култура на РМ, 2013 година и „Критика за современата македонска поезија (избор)“, издадена од *Просветно дело*, редакција *Детска радост*, Скопје, 2014 година, исто така од д-р Виолета Мартиновска.

Од 2000 година, проф. д-р Виолета Николовска е овластен лектор за македонски јазик. Има лектурирано монографии, учебници и практикуми, од кои три учебника во периодот меѓу двата избора.

Проф. д-р Виолета Николовска била учесник во „Летниот камп за дијаспората“, кој е дел од проектот на Министерството за надворешни работи на РМ „Далеку, а блиску“ во 2012 и во 2015 година, за што во 2015 година има добиено и Благодарница од Министерството за надворешни работи на РМ.

Автор е на седумдесетина научни и стручни трудови од областа на македонистиката и општата лингвистика.

Законски условикои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање редовен професор

1. Проф. д-р Виолета Николовска е избрана за вонреден професор за наставно-научната област Македонистика на Педагошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, на 20. 9. 2011 година, Одлука бр. 2102 – 169/3 од 20. 9. 2011. Рефератот од Рецензентската комисија за овој избор е објавен во „Универзитетски билтен“ бр. 65 од 1 септември 2011 година.
2. објавени најмалку шест научно истражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации или четиринаучни трудови во научно списание со импакт фактор во последните пет години:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Николовска Виолета	<i>Јазична археологија</i>	Филолошки студии, XIII, 2015 (меѓународно списание)	IX
2	Николовска Виолета	<i>Ги разбираме ли метапораките?</i>	Македонски јазик, 66, 2015 (меѓународно списание)	V
3	Nikolovska Violeta	<i>Cultural models through the prism of language</i>	Knowledge – International Journal, Scientific and Applicative papers, 11, 2015	VI
4	Николовска Виолета	<i>Femme fatale (семантички импликации)</i>	Македонски јазик, 64, 2013 (меѓународно списание)	V
5	Nikolovska Violeta	<i>Linguistic culture – active attitude toward (standard) language norm</i>	Studia linguistica Polono-Meridianoslavica, 14-15, 2013 (меѓународно списание)	XXVIII
6	Николовска Виолета	<i>Од семантиката на фатми и фатален / Lexemes fati and fatalen – semantic analysis.</i>	Македонски јазик, LXIII, 2012 (меѓународно списание)	V
7.	Николовска Виолета	<i>Осврт на лексичкиот фонд во „Граматиката на македонскиот литературен јазик“ од Б. Конески (Review of the lexical stock in the Grammar of the Macedonian literary language by B. Koneski)</i>	Зборник на трудови од XXXVIII Научна конференција на меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура – Лингвистика. 2012	XXXVIII
8.	Nikolovska Violeta	<i>The Role of Media in Linguistic Upbringing and Education</i>	The VI International Balcan Congress for Education and Science: The Modern Society and Education. 2011 (Book of proceedings)	VI

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Проф. д-р Виолета Николовска од април 1994 година е вработена како предавач на Педагошката академија во Штип за предметот *Мајчин јазик со култура на изразувањето*. Од 1995 година, кога Педагошката академија прераснува во Педагошки факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ од Скопје, е избрана најпрвин во помлад асистент, а потоа и во асистент на истиот предмет *Мајчин јазик со култура на изразувањето*. Во ноември 2006 година е избрана за доцент по истиот предмет на одделот за Одделенска настава и Предучилишно воспитание (Одлука бр. 0202-609/5 од 16 ноември 2006 година). Кога се основа Универзитетот „Гоце Делчев“, станува вработена на овој Универзитет, на единицата Педагошки факултет, со работно место доцент (Одлука бр. 0307-405/91 од 1 септември 2007 година) по предметот *Мајчин јазик со култура на изразувањето* на одделот за Предучилишно воспитание и Одделенска настава. На 20 септември 2011 година е избрана за вонреден професор од наставно-научната област Македонистика (Одлука бр. 2102-169/3 од 20. 9. 2011 година).

Проф. д-р Виолета Николовска изведува настава на Факултетот за образовни науки, Филолошкиот факултет и Правниот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“. Вклучена е во наставата на прв, втор и трет циклус на студии.

На Факултетот за образовни науки, на прв циклус на студии, за студиските програми Предучилишно воспитание и Одделенска настава, изведува настава по предметот *Македонски јазик со култура на изразувањето* (задолжителен предмет, втор семестар, 2+2+1). На втор циклус студии го држи предметот *Одбрани теми од македонски јазик и литература* (задолжителен предмет, прв семестар 2+2+1), на Специјалистичките студии од областа на предучилишното воспитание и образование. За студиските програми Менаџмент во образованието и образовна политика, Училишна педагогија и Дидактика и предучилишно воспитание и образование го држи изборниот предмет *Култура на усно и писмено изразување*(2+2+1). На Филолошкиот факултет, за групата Македонски јазик и книжевност, изведува настава по предметите *Фонологија со правопис и правоговор* (задолжителен, прв семестар, 3+2+2), *Синтакса на современиот македонски јазик* (задолжителен, седми семестар, 3+2+2), *Морфологија на современиот македонски јазик* (задолжителен, втор семестар, 3+2+2), *Вовед во науката за јазикот* (изборен, прв семестар, 2+2+1) и *Општа лингвистика* (изборен, прв семестар, 2+1+1). Предметот *Општа лингвистика* е изборен и за студиските програми Англиски јазик и книжевност, Германски јазик и книжевност и Турски јазик и книжевност. На втор циклус на Филолошкиот факултет, ангажирана е за предметите: *ГраMATИКА на стандардниот македонски јазик* (задолжителен за програмите Македонски јазик и Методика на македонски јазик и книжевност, прв семестар, 3+2+2) и *Лингвистички теории и методи*, изборен предмет (прв семестар, 2+2+1) за програмата Методика на македонски јазик и книжевност. На Правниот факултет, за групата Новинарство и односи со јавноста, на прв циклус студии, во трет семестар го држи предметот *Македонски јазик со култура на изразување и пишување* (задолжителен предмет, 3+2+2). На додипломски студии ангажирана е на универзитетскиот изборен предмет *Македонски јазик*(2+2+1), а на постдипломски студии на изборниот универзитетски предмет *Македонскиот јазик во јавната комуникација*(2+2+1). На трет циклус студии на Филолошкиот факултет, на програмата Македонски јазик, литература и култура, акредитирана за студиската 2015/16 година, ги држи предметите *Современи лексиколошки проучувања*(задолжителен, 2+2+1) и *Јазикот и културата*(изборен, 2+2+1). Проф. д-р Виолета Николовска е еден од акредитираните ментори за трет циклус на студии на Филолошкиот факултет. Во изминатите години, на прв циклус студии на Филолошкиот факултет го држела и предметот *Историја на лингвистиката* (задолжителен предмет, втор семестар 2+2+1).

Проф. д-р Виолета Николовска била ментор и член на комисија за одбрана на дипломски трудови на Педагошкиот и на Филолошкиот факултет. Акредитиран ментор е за трет циклус на студии на Филолошкиот факултет, на Катедрата за македонски јазик и книжевност, кои се акредитирани за студиската 2015/2016 година. Со свое излагање учествувала на две работилници во рамките на докторски семинари во рамките на програмата *Македонистика* при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“:

- на 7. 2. 2014 година, со наслов „Функционалната стојност на африкатите во современиот македонски јазик“ и
- на 7. 2. 2015 година, со наслов „Консонантските групи во македонскиот јазик (стандард и дијалекти)“.

Двете работилници се одржани во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, како еден од носителите на програмата *Македонистика* за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

Со научноистражувачка дејност, проф. д-р Виолета Николовска започнала да се занимава уште како студентка на постдипломски студии, објавувајќи научни трудови во реномирни странски и домашни списанија. Ке изделиме некои од нејзините позначајни трудови до периодот меѓу двата избора:

1. Предикација и номинација во насловите на дневниот печат (Семантички однос меѓу наднасловот и насловот). *Jezik i stil sredstava informisanja*, 1991, Sarajevo, стр. 82-87.
2. Приказ на „Интенцијално-синтаксичкиот речник на македонските глаголи“, емитиран на првата програма на Македонското радио на 10. 7. 1992.
3. Конструкции со *by* и нивните македонски еквиваленти. *Folia Philologica Macedono-Polonica, Tom 2*, Скопје, 1993, стр. 144-152.
4. Кон механизмите за изразување на емпатија во македонскиот јазик. Радио Култура, 28. 06. 1993.
5. Кон механизмите за изразување на емпатија во македонскиот јазик. *Прв научен собир на млади македонисти*, Скопје, 1993, стр. 63-69.
6. Семантичко-синтаксичка обработка на некои глаголи на визуелна перцепција. *Studia linguistica Polono-Meridianslavica, Tom 8*, Скопје, 1996, стр. 13-37 (во коавторство).
7. Од проблематиката на модалноста во полскиот и македонскиот јазик. IV македонско-полска научна средба од областа на јазикот и литературата, одржана во Охрид.
8. Употреба на предлогот *za* во современиот македонски јазик. *Втор научен собир на млади македонисти*, Скопје, 1995, стр. 45-50.
9. XXII научна дискусија на Семинарот за македонски јазик, литература и култура. *Литературен збор XLII*, 1995, број 3-4, стр. 115-120.
10. Прва македонско-руска научна конференција. *Литературен збор XLII*, 1995, број 3-4, стр. 121-124.
11. Глаголската именка во македонскиот јазик од 1945 до 1995 година. *Научен собир „Македонскиот јазик од 1945 до 1995“*, Скопје, 1995, стр. 159-164.
12. Кон последниот број на списанието „Славистички студии на Индијана универзитетот“. *Литературен збор XLIII*, број 1-2, 1996, стр. 109-112.
13. Јазичен конформизам наспрема јазичен пуризам. Научен собир „Македонскиот јазик во јавното општење“, одржан на 18 и 19. 2. 1999 во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје.
14. Синтакса од аспект на значењето. *Годишен зборник на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ - Штип*, вол. 1, год. 1, Штип, 2001, стр. 133-140.
15. Јазично воспитание. *Воспитание*, год. 1, бр. 1 (Штип: Педагошки факултет „Гоце Делчев“), Штип, 2001.
16. Јазикот. *Воспитание*, год. 2, бр. 2 (Штип: Педагошки факултет „Гоце Делчев“), Штип, 2002.
17. Поглед на лексиката на Пулевски и обид за нејзина актуелизација. *Воспитание*, год. 3, број 4-5 (Штип: Педагошки факултет „Гоце Делчев“), Штип, 2003/04.
18. Најчести грешки при изучувањето на граматиката на мајчиниот јазик. *Воспитание*, год. 2, број 3 (Штип: Педагошки факултет „Гоце Делчев“), Штип, 2002.
19. За заемките што ги нема во Четиријазичникот од Г. Пулевски. *Годишен зборник на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ – Штип*, вол. 1, год. 2, Штип, 2002.
20. За јазичните грешки. Реферат прочитан на Научниот собир „Современи состојби во македонскиот јазик и македонската литература“, одржан на 17. септември 2004 год во Штип, на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“.
21. Неколку македонско-англиски јазични компарации (во коавторство), *Литературен збор*, LIII, број 1-3, 2006, стр. 144-147.

22. За јазичните грешки. *Годишен зборник на Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ – Штип*, год. 4, книга 5-6, 2005/06.
23. Лексиката во делата на Ѓорѓи Пулевски. *Македонски јазик LVII*, Скопје, 2007.
24. Јазик и јазиково воспитание в образованиј кадаров для дошколногo воспитания. *Сборник тезисов Международной научно-практической конференции „Традиции и иновации в дошкольном образовании“ – посвященной 135-летию МПГУ*, Московский педагогический государственный университет, Факультет дошкольной педагогики и психологии, Москва, 2007, стр. 431-434.
25. Македонскиот јазик во Четиријазичникот на Ѓорѓи Пулевски. *Воспитание*, год. 5, бр. 8-9 (Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Педагошки факултет) Штип, 2007-2008.
26. Супстантивизацијата на придавките како продуктивен зборообразувачки модел во македонскиот јазик. *Литературен збор*, 1-3, Скопје, 2009.
27. Функционална морфологија. *Воспитание*, год. 6, бр. 10, Штип, 2009 (Универзитет „Гоце Делчев“, Педагошки факултет).
28. За јазичната култура. Зборник на трудови од Научниот собир „Културата и јазикот“, едиција Јазикот наш денешен, книга 17, Скопје, 2009.
29. Балканизмите во Четиријазичникот на Ѓорѓи Пулевски. Зборник на трудови од Научниот собир „Балкански јазичен светоглед“, ед. Јазикот наш денешен, кн. 18, Скопје, 2009.
30. Нормата и македонската наука за јазикот. Зборник на трудови од Научниот собир „Стандарднојазичната норма и македонскиот јазик Јазикот и идентитетот“, ед. Јазикот наш денешен, книга 20, Скопје 2011.
31. Што направивме и што треба да направиме за македонскиот литературен јазик. Научен собир „Македонскиот јазик во историски и во современ контекст“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 25 и 26 февруари 2010.

До перидот меѓу двата избора, проф. д-р Виолета Николовска се јавува како коавтор на монографски трудови и речници кои се дел од значајни национални и интернационални проекти:

- Македонскиот јазик во јавното општење во Република Македонија (коавторство), Скопје, 1995.

Овој монографски труд е од исклучително значење за евалуација на употребата на стандарднојазичната норма на македонскиот јазик во периодот по осамостојувањето на Република Македонија и тоа во различните сфери на негова употреба: медиуми, реклами, натписи на фирми, издаваштво, администрација, образование. Тој се јавува и како корисно четиво на студентите кои го слушаат изборниот универзитетски предмет на втор циклус на студии: *Македонскиот јазик во јавната комуникација*.

- Интенцијално-синтаксички речник на македонските глаголи, II том З-К, 1997, Скопје.

Се работи за речник, резултат од работата на проектот со ист наслов. Тоа е модерен речник, кој поаѓа од семантиката на македонските глаголи и ги дава објаснувањата на нивното синтаксичко однесување. Проектот ги следи модерните синтаксички теории, особено тие од словачката лингвистичка традиција.

- Толковен речник на македонскиот јазик, том IV, П, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 2008.

Речникот е резултат од работата на истоимениот проект. За исцрпниот ексцерпиран материјал, сериозната научна методологија при неговата изработка и неговата национална вредност, во 2015 година ја доби државната награда „Гоце Делчев“.

- Прирачник за наставата по немајчин јазик за наставниците во основното, средното и високото образование, Британски совет, 2011.

Прирачникот е резултат од работата на проектот „Изработка на методологија за изучување на втор јазик“ (ОБСЕ, Биро за развој на образованието, Универзитети во РМ, Британски совет во Скопје). Во Прирачникот се објаснети основните принципи и специфичности на наставата по немајчин јазик. Понудени се конкретни примери за тоа како се предава граматиката, како се поправаат грешки, како да се подготват задачи за размена на информации, како се создаваат услови за интеракција и како на учесниците им

се овозможува разбирлив и значенски инпут на немајчиниот јазик. Прирачникот може да се користи и во наставата по предметот *Усвојување на македонскиот јазик како странски*, на насоката Методика на наставата по македонски јазик и книжевност на втор циклус студии по Македонски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет.

Објавени научни и стручни трудови на проф. д-р Виолета Николовска во периодот меѓу двата избора (2011 – 2016):

I Во меѓународни списанија:

Nikolovska, Violeta (2015) *Јазична археологија*. Филолошки студии, XIII. pp. 139-145. ISSN 18576060.

Трудот претставува структуралистички пристап во толкувањето на јазичните промени. Авторката инвентивно го воведува поимот „јазична археологија“ за да означи различни слоеви во заемањето на единици од ист јазик – извор. Во трудот теориски се разгледува присуството на дијахрониски елементи во современата состојба на јазикот. Авторката се задржува на некои понови влијанија од турскиот јазик во македонскиот јазик, особено во областа на синтаксата.

Nikolovska, Violeta (2015) *Ги разбираме ли метапороките?* Македонски јазик, 66. pp. 225-230. ISSN 0025-1089.

Трудот истражува домени од прагматиката како научна дисциплина. Секоја порака пренесува значење. Информира за референтите во стварноста. За разлика од теоријата на Јакобсон, во која се зборува за денотативното значење на пораката, содржано во нејзината референцијална карактеристика, прагматиката се занимава со значењето на пораката во контекстот. Трудот е за пораките што се содржат меѓу редовите на она што експлицитно го кажуваме или пишуваме. Трудот има теориска вредност. Се дефинира поимот метапорака, се илустрира со соодветни примери и се определува местото на овој поим во дисциплините што го проучуваат.

Nikolovska, Violeta (2015) *Cultural models through the prism of language*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative papers, 11 (1). pp. 398-402. ISSN 1857-92.

Трудот е од областа на општата лингвистика. Се занимава со врската меѓу јазикот и културата. Има прегледен карактер. Во него се прикажани разликите во јазичните структури што се одраз на различниот начин на перцепција на стварноста околу нас. Фразеолошките изрази се специфични за секој јазик. Тие се одраз на јазичниот фолклор. Авторката, преку споредба на фразеолошки изрази што ја содржат компонентата *срам* ги покажува сличностите и разликите меѓу македонската, руската и англо-американската култура.

Nikolovska, Violeta (2013) *Femme fatale (семантички импликации)*. Македонски јазик (64). pp. 75-84. ISSN 0025-1089.

Во трудот се анализира синтагмата *femme fatale* од семантички аспект. Лексемата *фатална* во синтагмата *femme fatale* семантички е многу блиска до лексемата *фатален* надвор од овој контекст. Анализата на полисемјата на оваа лексема покажува низа значења, од кои централно е *значењето* 'го менува животот'. Во трудот се споредени разбирањата на поимот *femme fatale* кај претставниците од машкиот и кај претставниците од женскиот пол. Во објаснувањата на резултатите од истражувањето, авторката допира и до некои домени од психологијата.

Nikolovska, Violeta (2013) *Linguistic culture – active attitude toward (standard) language norm*. Studia Linguistica Polono-Meridianslavica, 14-15. ISSN 1857-6109.

Уште од Прашката лингвистичка школа, прашањата за стандардниот јазик добиваат сериозен третман во лингвистиката. Овие проблеми се разгледуваат во социолингвистиката и во областа на јазичната политика и јазичното планирање. Трудот се занимава со еден сегмент од функционирањето на литературнојазичната норма, а тоа е нејзината култивација.

Nikolovska, Violeta (2012) *Од семантиката на фати и фатален / Lexemes fati and fatalen - semantic analysis*. Makedonski jazik, LXIII. pp. 143-153. ISSN 0025-1089.

Во трудот авторката анализира две полисемични лексеми: *фати* / *се фати* и *фатален*, со цел да го утврди развојот на нивната полисемичност. Авторката утврдува дека во семантичкиот развој на лексемата *фати* / *сефати* доминира принципот на метафоричка екстензија, додека полисемјата на лексемата *фатален* е резултат на семантичка дифузија на лексемата *судбина*.

II Трудови во меѓународни публикации:

Nikolovska, Violeta (2014) *Интердисциплинарноста во науката и лингвистиката*. Fourth International Scientific Conference: The Science and the Social Development. ISSN ISBN 978-608-4574-62-0.

Трудот е прегледен и е од областа на општата лингвистика. Во него авторката ја разгледува врската на лингвистиката со другите науки. Најпрвин зборува за интердисциплинарноста во науката, како современ тренд во нејзиниот развој, а потоа зборува за интердисциплинарноста во лингвистиката, како нејзин белег иште од почетокот на 20 век. Авторката ги разгледува концептот на редуванцијата и бинарноста, карактеристични за структуралниот метод, како и модулариот принцип кој ја поврзува лингвистиката со теоријата на информација и кибернетиката, но и со неврологијата и некои од социјалните и хуманистички дисциплини. Како предизвик пред модерната наука авторката го поставува создавањето на метајазик – јазикот на научна дефиниција за секоја научна дисциплина.

Nikolovska, Violeta (2012) *Осврт на лексичкиот фонд во „Грамастиката на македонскиот литературен јазик“ од Б. Конески (Review of the lexical stock in the Grammar of the Macedonian literary language by B. Koneski)*. XXXVIII Научна конференција на меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура - Лингвистика. pp. 15-22. ISSN 978-9989-43-350-4.

Во трудот авторката го анализира лексичкиот фонд во „Грамастиката на македонскиот литературен јазик“ од Б. Конески. Го анализира само оној лексички фонд што Конески го користи во презентацијата на содржините, а не во примерите за илустрација и тоа од аспект на потеклото на лексиката и зборообразувачките модели.

Nikolovska, Violeta (2011) *The Role of Media in Linguistic Upbringing and Education*. The VI International Balcan Congress for Education and Science: The modern Society and Education. ISBN 978-9989-823-33-6.

Моќта на медиумите е познат факт. Медиумите, во сферата на образованието и воспитувањето, може да имаат експлицитно и имплицитно влијание. Експлицитно, прокламирајќи специфични содржини, и имплицитно, нудејќи модели на однесување и размислување како пример. Разграничувајќи ги овие два начина на влијание на медиумите, авторката дава повеќеслојна анализа на серијата за деца „Бушава азбука“. Оваа серија има експлицитна цел јазично да образува и описменува, но и имплицитно таа воспитува.

Nikolovska, Violeta (2011) *Kirilicata i ekonomskata mokj*. In: Megjunarodna konferencija, 2011, Sv. Nikole. ISBN 978-608-4559-04-7.

Јазикот и писмото со кое се изразува се врзуваат со идентитетот на народот. Светот во кој живееме се менува во социолошка и политичка смисла. Овие промени нужно се рефлектираат и на културолошки план. Авторката во трудот го поставува проблемот со употребата на кириличното писмо во модерните средства за комуникација: интернетот и мобилните телефони. Го отвора прашањето колку употребата на кирилицата во овие средства е зависна од економската моќ, а колку од традицијата и јазичната свест. Трудот содржи илустрации за свеста и напорите на младите луѓе и на некои институции во државата да ја употребуваат кирилицата и при овие начини на комуникација и размена на информации.

III Трудови во домашни и странски списанија:

Современите теории за реченицата и македонската реченица, *Македонистика* 11, Скопје, 2012. ISSN 0350-8102.

Списанието *Македонистика* објавува значајни монографски трудови од областа на Македонистиката. Трудот „Современите теории за реченицата и македонската реченица“ на авторката проф. д-р Виолета Николовска на 222 страници дава темелен преглед на неколку модерни синтаксички теории: Полската школа на семантичка синтакса, Пристапот на Ф. Данеш кон синтаксата преку разликување на три синтаксички нивоа, чешката Функционална морфологија и американската Генеративна граматика во нејзиниот развој. Во заклучокот на монографијата се прикажуваат можностите за примена на различните теории во анализата на македонскиот јазик. Значајно е да напоменеме дека во воведниот дел од монографијата авторката се задржува на дефинирањето на реченицата како

синтаксичка единица, за што приложува голем број дефиниции на реченицата од различни синтаксички пристапи. Ова дело на авторката проф. д-р Виолета Николовска е студиозно изработено и е од големо значење за македонската синтакса, бидејќи слично дело, што ќе прикаже различни теориски пристапи и можностите за нивна примена во анализа на македонски јазичен материјал нема.

Nikolovska, Violeta (2012) *Полска семантичка синтакса / The Polish School of Semantic Syntax*. Прилози на МАНУ (Contributions), XXXVI (1-2). ISSN 0350-1914.

Во овој труд авторката проф. д-р Виолета Николовска до македонската лингвистичка јавност ја доближува поподробно полската школа на семантички ориентирана синтакса. Оваа теорија, ни дава модел на опис на јазикот во кој семантичката синтакса зазема највисоко место. Таа е поставена над структуралната синтакса, која од своја страна е поставена над синтаксата на линеаризација. Примерите за илустрација во трудот се на македонски јазик. Трудот е прегледен.

Nikolovska, Violeta (2011) *The Predicate-Argument Structures with Prepositional Phrases / Предлозите во предикатско аргументските структури на предикати од втор ред*. Folia philologica Macedono-Polonica, 8. ISSN 1897-5607.

Во трудот се обработени предикати кои како втор аргумент бараат (и/само) реченичен аргумент, оформен како реченица или како номинализација. Овие глаголи спаѓаат во неколку семантички области: глаголи на сетилна перцепција, глаголи на зборување и глаголи на интелектуални дејства. Како појдовна основа во анализата на авторката и служи полската теориска школа на семантичка синтакса.

Nikolovska, Violeta (2011) *Евалуација и реконструкција*. Литературен збор (1-6). ISSN 0024-4791.

Трудот е од областа на нормативната проблематика на македонскиот стандарден јазик. Авторката се задржува на некои лексеми, чија појава во времето на кодификацијата на македонскиот литературен јазик била разбирлива, но од денешен аспект тие можат да бидат „реконструирани“: *кафуле, стручњак, извештај, послужавник, станица*. Таа ги прикажува начините на нивното примање во нашиот јазик и нивното место во системот лексеми (колку се вклопуваат во постоечките зборообразувачки модели, колку се вклопуваат акцентски) и предлага лексеми кои би можеле да се употребуваат на нивно место.

Трудови во годишни зборници, зборници од научни собири, научно-стручни трибини:

Nikolovska, Violeta (2013) *Што изгубивме низ времето (на примери од јазикот)*. „Јазикот наш денешен“ Зборник на трудови од XVII научен собир одржан во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ - Скопје, 23. ISSN 978-608-220-018-7.

Во трудот авторката проф. д-р Виолета Николовска дава една културолошка анализа на животот на Македонците во период од еден век и нешто повеќе. Анализата на начинот на живот ја врши врз основа на јазикот, како нешто низ кое се отсликува менталитетот на народот, неговата култура и сл. Јазичниот материјал за анализа го наоѓа во изворните македонски народни песни, како слика на една постара состојба, и во некои модерни песни, модерни начини на обраќање и сл.

Nikolovska, Violeta (2013) *Македонската лингвистика и литературнојазичната норма /теориски и практичен пристап кон проблематиката врз основа на моделот на Б. Корубин/*. Јазикот наш денешен. ISSN 978-608-220-018-7.

Трудот е од областа на проблематиката на стандарднојазичната норма, која се разгледува во социолингвистиката и областите на јазична политика и јазично планирање. Трудот има прегледен карактер. Авторката проф. д-р Виолета Николовска првенствено се осврнува на делото на Б. Корубин кое во областа на македонската социолингвистичка мисла, особено во оној сегмент што се занимава со проблематиката на стандардниот јазик, е од огромна вредност.

Nikolovska, Violeta (2012) *Уметност на маргините / Art on the margins*. Годишен зборник, 8. ISSN 1409-9187.

Авторката во трудот ги поставува прашањата: Што е уметноста? Кому му припаѓа уметноста? Дефинирајќи ја уметноста како начин на живот, авторката ја поврзува со културата, сфаќајќи ја културата во значењето содржано во етимологијата на зборот – негување, однегуваност. Прашањето - кому му припаѓа уметноста, авторката ја доведува до разликување на уметност што е достапна секому, уметност што може да се оквалификува како уметност на маргините, од уметност што е под покровителство на институциите. Авторката забележува и дека широката достапност на уметноста во денешно време ги рedefинира улогите: консумент на уметноста, автор, критичар. Истовремено, од консументот се бара да биде и критичар, а авторот може да се јави во сите три улоги.

Nikolovska, Violeta (2012) *Литературните јазици во современ контекст /Standard languages in contemporary context*. Yearbook of the Faculty of Philology. ISSN 1857-7059.

Авторката во трудот се осврнува на проблемите со кои се соочуваат современите стандардни јазици во глобалниот свет. Таа забележува дека концепцијата за нацијата, врзана за државата, карактеристична за 18 век во Европа, денес е многу изменета. Економски најмоќните држави денеска не се еднонационални. Прашањето за јазикот, особено за службениот јазик, не може да се разгледува надвор од социјалниот контекст. Денеска светот се квалификува како „глобално село“ во кое современите стандардни јазици имаат потреба од јазична политика и јазично планирање. Авторката во трудот се осврнува и на некои поими кои се во врска со овие две научни и општествени дејности, како на пр. јазичен статус и јазична култура. Трудот е од областа на социолингвистиката.

1. Nikolovska, Violeta (2015) *Околу компетенциите на учителот*. In: Научно-стручна трибина „Компетенциите и професионалниот развој на учителот во 21 век“, Штип. ISBN 978-608-244-245-7.

Доброто и ефикасно образование, колку што зависи од добрите програми (студиски и предметни), зависи во голема мера и од оној што тие програми треба да ги реализира, а тоа е наставникот, учителот. Авторката во трудот го поставува прашањето какви учители ни требаат за добро образование. Што е мерливо во оценката на добриот учител или наставник. Резултатите од анкетата што авторката ја спровела меѓу своите студенти покажува дека тие првенствено кај добриот учител ја бараат воспитната компонента. Авторката како интересен го изделува фактот, што според истражувањата од психологијата за анализа на личноста според петфакторниот модел, од добриот учител се бараат особини на личноста што се изделуваат како покарактеристични за жените.

Учества на научни собири, конференции, конгреси, трибини:

Nikolovska, Violeta (2015) *Српско-македонските културни врски во 19 век (врз примерот на делото на Ѓ. Пулевски)*. In: Афирмација, продлабочување и проширување на вековните културни врски меѓу Р. Македонија и Р. Србија, 30-31 Oct 2015, Bitola, Macedonia.

Во трудот авторката се осврнува на врските на Ѓ. Пулевски со српската културна традиција – учебниците кои му биле на располагање за изработка на некои од неговите дела, особено „Речникот од три језика“ (1875) и „Историјата“. Поставува теза и за врските на Пулевски со славниот Вук С. Караџиќ, со кого како да минуваат ист трнлив пат кон остварувањето на замислената цел – описменување на својот народ и негово национално издигање.

Nikolovska, Violeta (2015) *Јазичната култура - сегмент од јазичното образование*. In: International Scientific Conference “Education in XXI century - conditions and perspectives”, 24-25 Sept 2015, Stip, Macedonia.

Авторката во трудот се задржува на образованието по предметот мајчин јазик на сите степени: основно, средно и високо образование. Се осврнува на содржините што се изучуваат во рамките на овој предмет и на тоа како може тие содржини да се групираат според научната класификација по научни полиња, подрачја и области. Се задржува посебно на научното подрачје јазик. Аргументирано укажува на тоа дека она што учениците и студентите треба да го стекнат на часовите по предметот мајчин јазик не е само извесен степен на лингвистичка наобразба, туку и јазична култура.

Nikolovska, Violeta (2015) *Justification of the study of mother language in educational system*. In: 10th International Balkan Congress on Education and Science "Education and Globalization", 17-19 Sept 2015, Ohrid, Macedonia.

Авторката во трудот аргументирано го брани местото на изучувањето на мајчиниот јазик, како фактор на идентитет во образовниот систем. Се задржува на посебните придобивки од изучувањето на предметот мајчин јазик во образованието: лингвистички, културолошки, јакнење на националната свест.

Nikolovska, Violeta (2015) *Улогата на мајчиниот јазик во образованието*. In: Научно-стручна конференција со меѓународен карактер на тема „Состојби, предизвици и перспективи во воспитанието и образованието во Република Македонија“, 13 Мај 2015, Stip, Macedonia.

Со терминот мајчин јазик се означува првиот јазик што детето го изучува во своето семејство. Мајчиниот јазик не мора нужно да се идентификува со официјалниот јазик во државата. Семејствата можат да бидат иселени од својата матична татковина во друга земја, со јазик различен од нивниот мајчин јазик. Од друга страна, има брачни партнери со различна национална припадност, чии деца стануваат билингвални. Во трудот, авторката зборува за македонскиот јазик како мајчин јазик во Република Македонија и неговото место во образовниот систем. Се задржува на подрачјата што во рамките на предметот се изучуваат во основното и средното образование, како и на целите што се остваруваат преку нив. Авторката ги навестува и перспективите и предизвиците во однос на изучувањето на мајчиниот јазик во образованието.

Nikolovska, Violeta (2013) *Влогот на Мисирков и на Пулевски кон остварувањето на народниот идеал*. In: Меѓународна научна конференција „Македонистиката меѓу традицијата и современите предизвици“, 21-22 Nov 2013, Skorje, Macedonia.

Поимот на нација се врзува за поимот на државата. Јазикот е неизоставен белег на националниот идентитет. Авторката во трудот теориски се осврнува на овие концепти и ја согледува улогата на Мисирков и на Пулевски во оформувањето и развивањето на македонската национална свест и јазик, поставувајќи паралели во нивната активност во различните временски контексти.

Nikolovska, Violeta (2013) *Мајчиниот јазик - фактор за идентитет и култура*. Трибина посветена на Мајчиниот јазик, Здружение на педагошки работници - Штип.

Трудот е пишуван по повод денот на мајчините јазици. Во него авторката го определува мајчиниот јазик како фактор за идентитет и култура. Учењето на граматиката на мајчиниот јазик го поставува во структуралистички рамки. Се задржува на поимите компетенција на систем и компетенција на употреба, во врска со правилната употреба на функционалните стилови на стандардниот јазик.

1. Јазична археологија. Меѓународен научен собир „Лексикологијата и лексикографијата – мостови меѓу јазиците“, 28 февруари – 2 март, 2014, Прилеп, Битола.
2. Интердисциплинарноста во науката и лингвистиката. Fourth International Scientific Conference: The Science and the Social Development, Skorje, 09 May 2014.
3. Што изгубивме низ времето (на примери од јазикот). Научен собир „Значењето низ времето и просторот“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 22 – 23 мај 2013 г.
4. Македонската лингвистика и литературнојазичната норма (теориски и практичен пристап кон проблематиката врз основа на моделот на Б. Корубин). Научен собир „Македонскиот јазик како средство за комуникација и како израз на културата“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 10 – 11 мај 2012.
5. The role of Media in Linguistic Upbringing and Education. VI Balkan Education and Science congress "The Modern Society and Education", Ohrid, 29. IX – 1. X 2011.
6. *Околу компетенциите на учителот*. Научно-стручна трибина „Компетенциите и професионалниот развој на учителот во 21 век“, Факултет за образовни науки, Штип, 3. 10. 2014 г.

Објавени монографии, учебници, речници

1. Современите теории за реченицата и македонската реченица, Македонистика 11, Скопје, 2012. (научна монографија, објавена во списанието *Македонистика*, 11).
2. Култура на изразувањето, Скопје, 2012 г.
 Се работи за монографски труд кој настанал како резултат на работата на авторката проф. д-р Виолета Николовска како професор по предметот *Мајчин јазик со култура на изразувањето*, особено во врска со сегментот *Култура на изразувањето*. Во првиот дел на монографијата, авторката се задржува на дефинирањето на поимот култура и на содржини од доменот на културата на комуникација (комуникација со непознати, формална vs неформална комуникација, култура во јавната комуникација). Авторката посебно се задржува на теми за стилот и културата на јазичното изразување. Вториот дел од монографијата е насловен како Прилози и во него авторката приложува статии објавувани по различни пригоди, а кои се во тесна врска со тематиката што ја обработува. Оваа монографија беше дел од Националната програма на Министерството за култура за 2012 година и е еден од ретките трудови од оваа област.
3. Македонски јазик: фонологија, морфологија, морфосинтакса. Универзитет „Гоце Делчев“, 2015 г. (учебник)
 Учебникот е наменет за студентите на Филолошкиот факултет, Факултетот за образовни науки и Правниот факултет, студиската програма Новинарство и односи со јавноста. Во него се сместени содржини од Воведот во науката за јазикот, Фонологијата, Морфологијата и Морфосинтаксата. Учебникот „Македонски јазик: фонологија, морфологија, морфосинтакса“ од проф. д-р Виолета Николовска е плод на повеќегодишна интензивна и мошне одговорна работа. Учебници со ист или сличен наслов постојат во македонската лингвистика, но ниеден од веќе постоечките не е конципиран како овој учебник. Се работи за ракопис на наставник кој има солидна теориска подготовка и богато практично наставно искуство.
4. Речник на термини од науката за јазикот. Универзитет „Гоце Делчев“, 2015 г.
 Речник на термини од областа на науката за јазикот досега не е објавен во македонската лексикографија, и тој факт ја определува големата важност на овој речник кој го има изработено проф. д-р Виолета Николовска. Термините во речникот се солидно обработени, јасно и концизно дефинирани.
5. Толковен речник на македонскиот јазик, том VI, Т-Ш, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 2014 (во коавторство).
 Ова е последниот том на Речникот, резултат од работата на истоимениот проект. Поради своите високи научни достигнувања, Толковниот речник на македонскиот јазик ја доби државната награда „Гоце Делчев“ за 2015 година.
6. Македонски јазик со култура на изразувањето, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2012. (скрипта)
 Скриптата е солидно изработен прирачник за студенти со содржини од Воведот во науката за јазикот. Обработени се темите: Науката за јазикот и нејзиниот однос со другите науки (Лингвистика. Лингвистички поддисциплини. Функции на јазикот. Јазична редуванција); Јазична разновидност (За јазичните семејства. Типолошка класификација на јазиците. Контактна сродност на јазиците. Балкански лингвистички студии); Јазично раслојување; Стандарден јазик – дијалекти; Функционални стилови; Лексикологија; Семантика; Фразеологија; Лексикографија. Авторката приложува богат библиографски материјал кој ќе им помогне на студентите во нивните самостојни истражувања во областа.

Учество во научни проекти:**Меѓународен**

Nikolovska, Violeta and Leontik, Marija (2012) *TEMPUS project: Macedonian as a Foreign Language Curriculum Upgrading 158638 - TEMPUS - 1 - 2009 - 1 MK - TEMPUS - JPCR (Realised project)*. [Project]

Домашен

„Толковен речник на македонскиот јазик“, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје. Проектот е реализиран и за него е добиена државната награда „Гоце Делчев“ (Скопје, Одлука бр. 16 – 8089/1 од 9. 4. 2015 година). „Толковен речник на македонскиот јазик“, том VI, Т-Ш, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 2014 (во коавторство).

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Проф. д-р Виолета Николовска е член на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки, а е надворешен член и на Наставно-научниот совет на Филолошкиот и на Правниот факултет. Член е на Наставно-научниот совет на докторски студии на Кампус 4 (Економски факултет, Правен факултет, Филолошки факултет, Факултет за образовни науки, Ликовна академија, Музичка академија, Филмска академија, Туризам и бизнис логистика). Во моментов е и член на Комисијата за проверка на знаењето на странските студенти од подготвителна настава за македонски јазик за странци при Институтот за јазици на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. За учебната 2015/2016 година, за кандидатите кои се запишуваат на прв циклус на студии на Факултетот за образовни науки, за студиските програми Одделенска настава и Предучилишно воспитание, проф. д-р Виолета Николовска е член на Комисијата за проверка на психофизичките способности.

Активен учесник е во развојот на Факултетот за образовни науки и на Филолошкиот факултет. Учествовала во изработката на елаборатот за постдипломски студии на Педагошкиот факултет и изработката на докторските студии за македонски јазик, литература и култура на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Дала свој придонес и во изработувањето на предметните програми за предметите за кои изведува настава на прв, втор и трет циклус. Била член на редакцискиот одбор за изработка на Монографијата на Факултетот за образовни науки од неговото основање до денес. Член е на работната група за изработка на елаборат за основање на детска градинка при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Рецензирала научни трудови за Годишните зборници на Факултетот за образовни науки и на Филолошкиот факултет. Била претседател на рецензентска комисија за избор на насловен доцент од наставно-научната област Македонистика на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензент е на две книги:

1. „Древни книжевни текстови“, од д-р Виолета Мартиновска, објавена со финансиска поддршка од Министерството за култура на РМ, во Скопје, 2013;
2. „Критика за современата македонска поезија (избор)“, од д-р Виолета Мартиновска, издадена од *Просветно дело*, редакција *Детска радост*, Скопје, 2014.

Од 2000 година, проф. д-р Виолета Николовска е овластен лектор за македонски јазик. Има лекторирано монографии, учебници и практикуми. Во периодот меѓу двата избора, проф. д-р Виолета Николовска се јавува како лектор на следните публикации:

1. Меѓукултурна прагматика. Несогласување во усната комуникација: англиски и македонски, од Марија Кусевска, Академски печат, Скопје, 2012. ISBN 978-608-231-071-8.
2. Практикум по математика во угостителството од Б. Петревска, Штип, 2012. ISBN 978-608-65319-2-8.
3. Македонски јазик: фонологија, морфологија, морфосинтакса, од Виолета Николовска, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, 2015. ISBN 978-608-244-209-9.
4. Речник на термини од науката за јазикот, од Виолета Николовска, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, 2015. ISBN 978-608-244-210-5.
5. Култура на изразувањето, од Виолета Николовска, самостојно издание поддржано од Министерството за култура на РМ, Скопје, 2012. ISBN 978- 9989-57-874-8.
6. Магистерски труд од Васко Арсов, „Економската штета од Ешерихија коли кај краставиците во РМ“, Меѓународен славјански универзитет Гаврило Романович

Државин – Св. Николе – Битола, РМ, Факултет за економија и организација на претприемништво, 2015.

7. Докторска дисертација на Наташа В. Стојковиќ, „Надежност на повеќе-состојбени транспортни системи и оптимално подобрување на нивните перформанси“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство, Скопје, 2015 г.

Учество во проекти:

1. Учество на „Летен камп на дијаспората“, кој е дел од проектот „Далеку, а блиску“, во организација на Министерството за надворешни работи на РМ во август 2012.
2. Учество на летен камп по македонски јазик „Ја сакам Македонија“, кој е дел од проектот „Далеку, а блиску“, во организација на Министерството за надворешни работи на РМ во август 2015 г.
3. Учество во документарна емисија (серијал) „Создавањето на македонската нација“, проект на Министерството за култура на РМ, продукција „Кино око“, Македонска радио телевизија, продукција 2016 година (емитувано на МРТ на 16.1. 2016).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Како што може да се види од приложеното, проф. д-р Виолета Николовска има богата наставно-педагошка и научна истражувачка дејност. Настава од областа во која е бирана, д-р Николовска изведува на три факултети: Факултетот за образовни науки, Филолошкиот факултет и Правниот факултет, на студиската програма: Новинарство и односи со јавноста. Вклучена е во трите циклуси на настава: прв, втор и трет циклус. Акредитиран ментор е за трет циклус на студии. Како истакнат научник во својата област, учествувала и на работилници во рамките на докторски семинари од програмата Македонистика и на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Автор е на учебник и на учебни помагала за студентите. Монографските трудови во кои се јавува како автор и коавтор се во тесна врска со областа во која е бирана и тие можат да бидат дополнителни четива со кои нејзините студенти, особено на повисоките степени од нивното образование, ќе ги збогатат своите знаења.

Нејзината научноистражувачка дејност е богата со научни трудови кои презентираат оригинални научни резултати од областа на македонистиката и општата лингвистика. Автор е и на неколку прегледни трудови. Својата афирмација како научник со солидна теориска подготовка, практично искуство и истражувачко-иновативен талент ја остварува во домашни и меѓународни списанија, научни конференции и научни собири.

Согласно со Законот за високо образование, како и врз основа на Правилникот за единствените критериуми и постапки за избор во наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатката ги исполнува сите законски критериуми за избор во академски назив редовен професор.

Врз основа на изложеното, Рецензентската комисија има чест и задоволство, да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои нашиот предлог и Предлог-одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за кандидатката проф. д-р Виолета Николовска, досегашен вонреден професор да ја избере во редовен професор во наставно-научните области македонистика и општа лингвистика на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Живко Цветковски, редовен професор, претседател, с.р.
Проф. д-р Лидија Аризанковска, редовен професор, член, с.р.
Проф. д-р Веселинка Лаброска, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ
(на проф. д-р Виолета Николовска, за периодот 2011-2016 година)

Ред. бр.	НАСТАВНО - ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	Поени
1.	Избор во звање вонреден професор	40

Ред. бр.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ И СТРУЧНО-УМЕТНИЧКИ АКТИВНОСТИ	Поени	
		во земјава	во странство
1	Монографија или научна книга Референца: V 3, V 4.	10×2=20	
2	Дел од монографија или научна книга Референца: V 7	6×1=6	
3	Прегледен труд (СЦИ/ЦА/останати) Референца: II 3, II 4, II 6, II 11.	5×4=20	
4	Труд со оригинални научни резултати, објавени во научно списание опфатено во (СЦИ/ЦА/останати) Референца: II 1 (СЦИ), II 2, II 7, II 8, II 10, II 14, II 9, II 13	9×1 + 5×7=44	
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Референца: II 5, II 12, II 16, II 17.	1×4=4	
6	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство Референца: III 1, III 2, III 3, III 5, III 7, III 8, III 9, III 10, III 11.	1,5 ×9=13,5	
7	Одбранета докторска теза		
8	Одбранета магистерска работа		
9	Учесник во научен проект (максимум во три проекти) Референца: IV 1, IV 2.	2×2=4	
10	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања, сценско-музички награди Државна награда „Гоце Делчев“ за научниот проект „Толковен речник на македонскиот јазик“	5	
11	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати)	1×3=3	
	Вкупно поени од научноистражувачка дејност	119,5	

Ред. бр.	СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	Поени	
		во земјава	во странство
1	Речник Референца: V6	4×1=4	
2	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир Референца: П18	2×1=2	
3	Учество на стручен собир со реферат (постер/усно) Референца: П4	0,5×1=0,5	
4	Учесник во научен проект (максимум во три проекти) Референца: VI 11, VI 12	5×2=10	
5	Елаборати и експертизи Референца: VI 1, VI 2, VI 3, VI 4, VI 5, VI 6, VI 7, VI 8, VI 9	2×9=18	
6	Стручни награди и признанија Благодарница од Министерството за надворешни работи за учество во Летниот камп по македонски јазик „Ја сакам Македонија“, дел од проектот „Далеку, а блиску“	4×1=4	
7	Член на универзитетски или владини тела Член на ННС на докторски студии на Кампус 4	5×1=5	
8	Член на факултетски орган, комисија Член на ННС на ФОН, Филолошки факултет, Правен факултет Комисија за проверка на психофизички способности за кандидатите на ФОН за учебната 2015/16 година	2×4=8	
9	Член на институтски орган, комисија -член на Комисија за полагање на македонски јазик како странски при Институтот за јазици на Универзитетот „Гоце Делчев“	2×1=2	
Вкупно поени од стручно-апликативна и организациско-развијна дејност		53,5	
Вкупно поени од НО (40) + НИ (119,5) + САОР (53,5)		213	